

Asiakirja

LIITE 3

Projekti

Karhusaaren korttelien 1404 ja 1405 asemakaavan muutos ja laajennus

Päivämäärä

25.10.2024

KRISTIINANKAUPUNKI

OAS-VAIHEEN PALAUTE

Lausunnot	2
1. Länsirannikon ympäristöyksikkö 10.3.2023	2
2. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus 8.3.2023	2
Mielipide	2
1. Sydbottens Natur och Miljö r.f. 13.3.2023	2

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli yleisesti nähtävillä 9.2.–11.3.2023. Lausuntoja saatiin kaksi, lisäksi saatiin yksi mielipide.

Lausunnot

1. Länsirannikon ympäristöyksikkö 10.3.2023

Toiminta tulee suunnitella ja hoitaa niin, että erilaiset kielteiset vaikutukset asutukseen, maisemaan, virkistykseen, ympäristöön ja luontoon minimoidaan. Laitoksen sijoituspaikka ja erityisesti ne osat siitä, jotka aiheuttavat melua ja/tai räjähdysriskin, tulee suunnitella mahdollisimman kauas asutuksesta, virkistysalueista ja luontoarvoista eteläpuolella. Koska kaava-alueella on myös muuta melua aiheuttavaa toimintaa, esim. satamatoimintaa, tuulivoimaa ja öljynvarastointia, voivat melun yhteisvaikutukset mahdollisesti johtaa haittoihin. Laadittavissa melumallinnuksissa tulee myös ottaa huomioon olemassa olevat melulähteet teollisuusalueelta. Melutasot eivät saa myöskään ylittää raja-arvoja kaava-alueen pohjoispuolella loma-asutusalueella.

Käyttövaiheessa muodostuvaa hukkalämpöä ja happea olisi tärkeää voida käyttää niin paljon kuin mahdollista kaava-alueella tai sen läheisyydessä. Kaava-alueelle voisi mahdollisesti varata alueen tätä var-ten (esim. entisen Sibelcon alueelle). Mahdollisesti kasvihuonerakennus voisi hyödyntää muodostuvaa hukkalämpöä.

Räjähdysalttiiden kaasujen onnettomuusriskin osalta tulee varata riittävä suoja-alue läheiseen asutukseen. Laitoksen lähellä on suuri maanalainen öljytuotteiden varastoluola, joka tulee myös sisällyttää riskiarviointiin.

Uudet luontoselvitykset (esim. pesivästä linnustosta ja kasvillisuudesta) tulee tehdä kaava-alueen nykyään ovat luonnontilaisilta alueilta. Etelän suuntaan on suunniteltu myös onnettomuuksia ajatellen evakointitie, joka kulkee kallioisen alueen poikki, mahdollisesti tie voitaisiin suunnitella enemmän länteen päin, jonne sijoittuu nykyinen tie.

Alueen itäosassa, jonne vetykaasulaitosta suunnitellaan, maa viettää avoimelle kosteikkoalueelle (Skataviken), jolla myös tulevaisuudessa tulee olla suojaava metsäkaistale (VR-alue) lännen suuntaan. Valuma kosteikolta ja pintavesien johtaminen teollisuusalueelta tulee ottaa suunnittelussa huomioon siten, että vesistöihin ja kosteikkoihin ei vaikuteta kielteisesti.

2. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus 8.3.2023

Hulevesiselvityksen tarvetta on syytä arvioida. Teollisuustonteilla on usein pintoja, jotka eivät ole vettä läpäiseviä, jolloin hulevesien määrä tonteilta hulevesiverkostoon on mittava. Kaava-alueen hulevesiverkoston kapasiteetin riittävyyden varmistamiseksi (kanavat ja hulevesikaivot) suositellaan, että hulevesiä viivytetään jo tonteilla. Kaava-alueen sisäiset tulvareitit on syytä suunnitella huolellisesti.

ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö on kommentoinut alueelta laadittuja luontoselvityksiä ja niiden riittävyyttä sekä luontovaikutusten arviointia alueelle suunnitellun hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Luonnonsuojeluyksikkö huomauttaa, että asiat, joita on selvitetty YVA-ohjelmassa ja yhteysviranomaisen lausunnossa, tulee ottaa huomioon asemakaavoituksessa.

Mielipide

1. Sydbottens Natur och Miljö r.f. 13.3.2023

Osayleiskaava tulee päivittää ennen uuden asemakaavan laatimista. Kaava-alueella on osayleiskaavamerkintöjä EN-1-alueen lisäksi myös kuusi tuulivoimalapaikkaa tv-1, melko leveä suojavyöhyke koko EN-1-alueen etelärajalla Skatan kylän (AT) VL-1-aluetta vasten. Lisäksi on erillinen EV-alue (EN-1-alueen ulkopuolella) Skatan kylän ja EN-1-alueen välissä. EV-alue ei sisälly kaavoitettavaan alueeseen. Yksi luo-alue ulottuu kaavoitettavalle alueelle. Kaavoitettavaan alueeseen sisältyy osa VL-alueesta (virkistysalue, jonka luonto tulee säilyttää) Skatavikenillä ja TY-alue (ympäristöhäiriöitä aiheuttamaton teollisuus).

On kuvattava selkeämmin, mitkä kaavat ovat voimassa ja millä kaavamerkinnoillä ja määräyksillä sekä selkeyttää, mikä niiden tarkoitus on ollut (ks. ko. kaavojen kaavaselostukset) eri kaavoissa. Parasta olisi havainnollistaa esim. taulukkomuodossa nykytilannetta merkintöjen ja määräysten osalta, laajennusta havainnollistavia tunnuslukuja ja mitä muutetaan ja missä määrin.

Asemakaavoihin liittyen on epäselvää, onko punaisella rajattu alue kuvassa 3 ja kaavoittavan alueen raja-
saus sama, tätä tulee selvittää. Ulkoilu- ja retkeilyalueita on itäosassa Skatavikenin vasten otettu

mukaan kaavoitettavaan alueeseen, jota yhdistys vastustaa. Virkistysalueiden pinta-alaa ei saa pienentää.

Maanomistusta ei ole selvitetty riittävästi. Alueella on vähintään kolmen yrityksen maita PVO-Lämpövoiman ja kaupungin lisäksi.

Kaavoitus alueelle mahdollistaman toiminnan ei saa vaikuttaa haitallisesti ja virkistyskäyttöä rajoittavasti Björkskärsuddenin lähivirkistysalueeseen, jossa on arvokkaita metsä- ja kallioalueita avoimella näköalalla merimaisemaan. Merenrantaa Björkskäretillä käytetään myös uimarantana ja teltoissa yöpymistäkin esiintyy.

Viranomaisneuvottelujen voidaan katsoa olevan vanhentuneita, koska ne koskivat voimassa olevaa asemakaavaa aloitusvaiheessa ja voimassa olevaa yleiskaavaa (19.8.2008, 29.6.2010). Viranomaisneuvottelu tulee järjestää ennen kaavaluonnos- ja ehdotusvaihetta. Maankäyttö- ja rakennuslain tarkoituksena on, että osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia ja viranomaisten välistä yhteistyötä tulee edistää. Menettely voi pitkällä aikavälillä säästää aikaa. Lisäksi lainsäädäntöä on kehitetty vuoden 2008 jälkeen.

Kaavan vaikutukset erityisesti luonnon- ja kulttuuriympäristöön, virkistyskäyttöön ja pysyvään sekä loma-asutukseen tulee perusteellisesti selvittää. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan vaikutusten arvioinnin pohjana käytettäisiin ainoastaan tehtyjä selvityksiä, asiantuntijoiden sekä osallisiksi määriteltujen kannanottoja, mikä on riittämätöntä.

Yhdistys on lausunut Koppö Energia Oy:n laitoksen YVA-ohjelmasta mm., että luontoselvitysten, joita tehdään vuonna 2023, tulee noudattaa SYKE:n raportin 47/2021 ohjeistusta Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Myös mm. viitasammakon esiintyminen tulee kartoittaa.

Yleisötilaisuudessa tuli esiin, että poikkeamislupamenettely on yksi mahdollisuus siinä tapauksessa, että kaava ei ole tullut vielä voimaan metanisointilaitoksen lupamenettelyvaiheessa. Poikkeamislupamenettely laitokselle, jolla on erilaisia ympäristö- ja luontovaikutuksia, on yksinkertaisesti arveluttavaa ja kyseenalainen menettelytapa, onko ylipäänsä laillista sillä tavoin sivuuttaa kaavamenettelyssä olevat osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet.